TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN CƯM'GAR** TỈNH ĐĂK LĂK Số: 09/2024/QĐST-DS	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc** *CưM'gar, ngày 30 tháng 7 năm 2024*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CƯM'GAR, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thiên Lý.

Thư ký phiên họp: Bà Đinh Thị Thảo – Thư ký Tòa án nhân dân huyện CưM'gar, tỉnh Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện CưM'gar tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Hoài Thư – Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 7 năm 2024 tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Cư M'gar mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 144/2024/TLST-VDS ngày 12 tháng 6 năm 2024 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 12/2024/QĐST – VDS ngày 16 tháng 7 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị H, sinh năm 1981, có mặt.

Địa chỉ: Tổ dân phố T, thị trấn E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Ông Lê Văn L, sinh năm 1992, vắng mặt.

Địa chỉ: Tổ dân phố T, thị trấn E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai và tại phiên họp người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Lê Thị H trình bày:

Bố bà là ông Lê Văn K (đã chết), mẹ là Trần Thị V (bị bệnh tâm thần), bố mẹ bà có 05 người con, bà là con đầu tiên trong gia đình, Lê Văn L là con út. Lê Văn L lúc sinh ra khỏe mạnh và phát triển bình thường, đến năm 2021 thì phát bệnh tâm thần, người thường xuyên mệt mỏi, quỳ lạy, vái xung quanh, bỏ nhà đi lang thang. Gia đình đã đưa L đi khám ở bệnh viện tâm thần tỉnh Đắk Lắk và được chẩn đoán là bị F20 - tâm thần phân liệt. Gia đình đưa L đi khám và điều trị nhiều nơi nhưng không hết, từ ngày 05/11/2021 L được đưa đi khám và điều

trị tại Trung tâm y tế huyện Cư M'gar, nếu uống thuốc đều đặn thì L vẫn sinh hoạt, ăn uống bình thường. Gia đình bà đã làm thủ tục cho L được hưởng chế độ bảo trợ xã hội hàng tháng dành cho người khuyết tật từ tháng 02 năm 2022 đến nay. Hiện tại anh Lê Văn L đang sinh sống bên cạnh nhà vợ chồng bà và được vợ chồng bà chăm sóc, nếu dừng uống thuốc điều trị thì bệnh của L lại tái phát, bị hoang tưởng, bỏ nhà đi lang thang, nói năng linh tinh, không kiểm soát được cảm xúc.

Để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho anh Lê Văn L và gia đình trong các giao dịch dân sự về sau nên bà Lê Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Văn L là người mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan ông Lê Văn H, ông Lê Văn L1, bà Lê Thị H1 trình bày:

Bố tôi là ông Lê Văn K (đã chết), mẹ là Trần Thị V (bị bệnh tâm thần), bố mẹ tôi có 05 người con, Lê Văn L là con út. Lê Văn L lúc sinh ra khỏe mạnh và phát triển bình thường, đến năm 2021 thì phát bệnh tâm thần, người thường xuyên mệt mỏi, quỳ lạy, vái xung quanh, bỏ nhà đi lang thang. Gia đình đã đưa L đi khám ở bệnh viện tâm thần tỉnh Đắk Lắk và được chẩn đoán là bị F20 - tâm thần phân liệt. Gia đình đã làm thủ tục cho L được hưởng chế độ bảo trợ xã hội hàng tháng dành cho người khuyết tật từ tháng 02 năm 2022 đến nay. Hiện tại anh Lê Văn L đang sinh sống cùng anh em tôi và được chúng tôi chăm sóc, nếu dừng uống thuốc điều trị thì bệnh của L lại tái phát, bị hoang tưởng, bỏ nhà đi lang thang, nói năng linh tinh, không kiểm soát được cảm xúc. Để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho anh Lê Văn L và gia đình trong các giao dịch dân sự về sau nên tôi yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Văn L là người mất năng lực hành vi dân sự.

Ý kiến của Kiểm sát viên tại phiên họp: Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý vụ án cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra Quyết định giải quyết việc dân sự.

Thẩm phán đã thực hiện theo đúng quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định tại Điều 369 Bộ luật tố tụng dân sự.

Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đã đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung: Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố tuyên bố ông Lê Văn L là người mất năng lực hành vi dân sự của bà Lê Thị H và căn cứ vào kết L giám định pháp y tâm thần số 134/KLGĐ ngày 25 tháng 6 năm 2024 của Trung tâm

pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên. Đề nghị Tòa án áp dụng các Điều 369, 370, 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự, Điều 22 Bộ luật dân sự chấp nhận đơn yêu cầu của bà Lê Thị H: Tuyên bố ông Lê Văn L là người mất năng lực hành vi dân sự. Về lệ phí: Bà Lê Thị H phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện CưM'gar nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: bà Lê Thị H yêu cầu Tòa án quyết tuyên bố ông Lê Văn L là người mất năng lực hành vi dân sự. Ông Lê Văn L hiện đang cư trú tại: thị trấn Ea Pốk, huyện CưMgar, tỉnh Đắk Lắk. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện CưM'gar theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu của đương sự: Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu, bản tự khai của người yêu cầu bà Lê Thị H trình bày: Ông Lê Văn L là con út trong gia đình, năm 2021 ông L phát bệnh tâm thần, người thường xuyên mệt mỏi, quỳ lạy, vái xung quanh, bỏ nhà đi lang thang. Gia đình đã đưa ông L đi khám ở bệnh viện tâm thần tỉnh Đắk Lắk và được chẩn đoán là bị F20 - tâm thần phân liệt, hiện ông L đang được khám, điều trị tâm thần tại Trung tâm y tế huyện Cư M'gar và được hưởng chế độ bảo trợ xã hội hàng tháng dành cho người khuyết tật từ tháng 02 năm 2022 đến nay. Nếu dừng uống thuốc điều trị thì bệnh của ông L lại tái phát, bị hoang tưởng, bỏ nhà đi lang thang, nói năng linh tinh, không kiểm soát được cảm xúc. Vì vậy, bà Hiền yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê Văn L là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định *"Điều 22. Mất năng lực hành vi dân sự*

1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết L giám định pháp y tâm thần."

Ngày 17/6/2024 Tòa án nhân dân huyện CưM'gar đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 13/2024/QĐ-TA đối với năng lực hành vi dân sự của ông Lê Văn L theo đơn yêu cầu của bà Lê Thị H.

Căn cứ kết L giám định pháp y tâm thần số 134/KLGĐ ngày 25 tháng 6 năm 2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên, kết L: Lê Văn

L, sinh năm 1992, giới tính Nam, nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Tổ dân phố T, thị trấn E, huyện C, tỉnh Đắk Lắk về y học: Hiện tại bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể Paranoid (Theo Bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10-ICD10, có mã bệnh là F20.0). Kết L về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Từ các tài liệu, chứng cứ thu thập được trong hồ sơ, trình bày của đương sự, người làm chứng tại phiên họp xét thấy yêu cầu của bà Lê Thị H yêu cầu tuyên bố ông Lê Văn L là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với Điều 22 Bộ luật dân sự nên cần chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định và lệ phí:

Về chi phí giám định: Bà Lê Thị H đã nộp trực tiếp cho Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên nên Tòa án không đặt ra để xem xét.

Về lệ phí: Bà Lê Thị H phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, Điều 369, Điều 370, 371, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật dân sự; Điều 37 Nghị quyết số 326 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Lê Thị H.

Tuyên bố ông Lê Văn L, sinh năm 1992 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự Lê Văn L phải theo quy định của pháp luật.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị H phải chịu 300.000 đồng lệ phí việc dân sự sơ thẩm, được khấu trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai số AA/2023/0007673 ngày 10/6/2024 tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Cư M’gar, tỉnh Đắk Lắk.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- Đương sự;
- Chi cục THADS CưMgar;
- VKSND CưMgar;
- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Nguyễn Thị Thiên Lý